

HARBIY KASBNING JAMIYAT BARQARORLIGI VA MILLIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDAGI KONSEPTUAL AHAMIYATI

Abduraxmonov Ilyosbek Mo'ydinovich
Andijon viloyati Buloqboshi tumani 24--umumiy
o'rta ta'lim maktabi, CHaqiriqqa qadar
boshlang'ich tayyorgarlik fani rahbari.

Annotatsiya: Mazkur maqolada harbiy kasbning jamiyat barqarorligi hamda milliy xavfsizlikni ta'minlashdagi o'rni va ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, harbiy sohaning davlat mustaqilligi, hududiy yaxlitligi hamda jamiyat tinchligini saqlashdagi konseptual vazifalari yoritib beriladi. Harbiy kasbning ijtimoiy, siyosiy va ma'naviy ahamiyati, shuningdek zamonaviy xavfsizlik tizimida uning tutgan o'rni muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: harbiy kasb, milliy xavfsizlik, jamiyat barqarorligi, mudofaa siyosati, harbiy xizmat, davlat xavfsizligi.

Аннотация: В данной статье научно анализируется роль и значение военной профессии в обеспечении стабильности общества и национальной безопасности. Также освещаются концептуальные задачи военной сферы в поддержании независимости государства, территориальной целостности и мира в обществе. Рассматривается социальное, политическое и духовное значение военной профессии, а также ее место в современной системе безопасности.

Ключевые слова: военная профессия, национальная безопасность, социальная стабильность, оборонная политика, военная служба, государственная безопасность.

Abstract: This article scientifically analyzes the role and importance of the military profession in ensuring the stability of society and national security. It also highlights the conceptual tasks of the military sphere in maintaining state independence, territorial integrity and peace in society. The social, political and spiritual significance of the military profession, as well as its place in the modern security system, are discussed.

Keywords: military profession, national security, social stability, defense policy, military service, state security.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida davlatlarning barqaror rivojlanishi ko‘p jihatdan ularning xavfsizlik tizimi qanchalik mustahkam tashkil etilganligiga bog‘liqdir. Har bir mustaqil davlat o‘z hududiy yaxlitligi, suvereniteti hamda xalqining tinch hayotini ta‘minlash uchun samarali mudofaa tizimiga ega bo‘lishi zarur. Shu jihatdan harbiy kasb jamiyat hayotida muhim strategik ahamiyat kasb etadi.

Harbiy kasb nafaqat qurolli kuchlar safida xizmat qilishni, balki davlat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan keng ko‘lamli faoliyatni ham o‘z ichiga oladi. Ushbu kasb egalarining professionalligi, ma‘naviy yetukligi hamda vatanparvarlik tuyg‘usi davlat barqarorligi va jamiyat xavfsizligining muhim omili hisoblanadi.

Shuningdek, zamonaviy xavfsizlik muammolari – terrorizm, ekstremizm, kiberxavfsizlik tahdidlari hamda geosiyosiy qarama-qarshiliklar harbiy sohaning ahamiyatini yanada oshirmoqda. Shu sababli harbiy kasbning jamiyat hayotidagi konseptual o‘rni ilmiy jihatdan tahlil qilish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Harbiy kasb va milliy xavfsizlik masalalari ko‘plab olimlar tomonidan o‘rganilgan. Xususan, xavfsizlik nazariyasi va harbiy strategiya masalalari bo‘yicha turli ilmiy tadqiqotlar mavjud.

Mahalliy tadqiqotchilar orasida davlat xavfsizligi va harbiy siyosat masalalariga bag‘ishlangan ilmiy ishlar muhim o‘rin tutadi. Ularning tadqiqotlarida harbiy xizmatning davlat mustaqilligi hamda jamiyat barqarorligini ta‘minlashdagi roli keng yoritilgan.

Xorijiy olimlar ham milliy xavfsizlikni ta‘minlashda harbiy kuchlarning strategik ahamiyatini alohida ta‘kidlaydilar. Masalan, zamonaviy xavfsizlik nazariyasiga ko‘ra, davlat barqarorligi nafaqat iqtisodiy rivojlanish, balki mustahkam mudofaa tizimiga ham bog‘liq.

Shuningdek, ayrim tadqiqotlarda harbiy kasbning ijtimoiy ahamiyati, harbiy xizmatchilarning ma‘naviy-psixologik tayyorgarligi hamda professional kompetensiyalari masalalari ham o‘rganilgan.

Umuman olganda, mavjud ilmiy manbalar harbiy kasbning jamiyat hayotidagi o‘rni muhim ekanligini ko‘rsatadi. Biroq zamonaviy xavfsizlik tahdidlari sharoitida ushbu masalani yanada chuqurroq o‘rganish zarur.

MUHOKAMA

Harbiy kasbning jamiyat hayotidagi o‘rni

Harbiy kasb jamiyatda alohida hurmatga sazovor bo‘lgan kasblardan biri hisoblanadi. Chunki ushbu kasb egalarining asosiy vazifasi – davlat mustaqilligi va xalq tinchligini himoya qilishdir.

Harbiy xizmatchilar davlat hududiy yaxlitligini saqlash, tashqi tahdidlarga qarshi kurashish hamda favqulodda vaziyatlarda aholiga yordam ko‘rsatishda muhim

rol o'ynaydi. Shuningdek, ular jamiyatda vatanparvarlik, intizom va fidoyilik kabi qadriyatlarni shakllantirishga ham xizmat qiladi.

Harbiy kasbning yana bir muhim jihati shundaki, u yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga yordam beradi. Harbiy xizmat yoshlarning jismoniy, ma'naviy hamda psixologik jihatdan barkamol bo'lib voyaga yetishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Milliy xavfsizlikni ta'minlashda harbiy sohaning ahamiyati

Milliy xavfsizlik davlatning eng muhim strategik ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Milliy xavfsizlik deganda davlatning siyosiy, iqtisodiy, harbiy hamda ijtimoiy barqarorligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar tizimi tushuniladi.

Harbiy soha ushbu tizimning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Chunki davlatning mudofaa salohiyati qanchalik kuchli bo'lsa, uning xavfsizlik darajasi ham shunchalik yuqori bo'ladi.

Zamonaviy dunyoda xavfsizlik tushunchasi kengayib, yangi tahdidlar – terrorizm, kiberjinoyatchilik, transmilliy jinoyatlar kabi xavf-xatarlarni ham o'z ichiga olmoqda. Shu sababli harbiy sohada zamonaviy texnologiyalarni qo'llash hamda harbiy xizmatchilarning professional tayyorgarligini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Harbiy xizmatchilarning ma'naviy-axloqiy fazilatlari

Harbiy kasb egalaridan nafaqat professional tayyorgarlik, balki yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlar ham talab etiladi. Ular orasida quyidagi sifatlar alohida ahamiyatga ega:

- vatanparvarlik;
- fidoyilik;
- intizom;
- mas'uliyat;
- jasorat.

Ushbu fazilatlar harbiy xizmatchilarning xizmat vazifalarini samarali bajarishiga yordam beradi.

Zamonaviy sharoitda harbiy kasbning rivojlanish istiqbollari

Texnologik taraqqiyot harbiy sohaning rivojlanishiga ham katta ta'sir ko'rsatmoqda. Zamonaviy harbiy texnika, sun'iy intellekt, kiberxavfsizlik tizimlari hamda axborot texnologiyalarining rivojlanishi harbiy faoliyatning yangi yo'nalishlarini yuzaga keltirmoqda.

Shu sababli harbiy mutaxassislarni tayyorlash jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, harbiy kasb jamiyat barqarorligi hamda milliy xavfsizlikni ta'minlashda muhim strategik ahamiyatga ega. Ushbu kasb egalarining

professional tayyorgarligi, ma'naviy yetukligi hamda vatanparvarligi davlat mustaqilligi va jamiyat tinchligini ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Shuningdek, zamonaviy xavfsizlik tahdidlari sharoitida harbiy sohani rivojlantirish, harbiy xizmatchilarni tayyorlash tizimini takomillashtirish hamda mudofaa salohiyatini mustahkamlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining "Mudofaa to'g'risida"gi qonuni.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch.
4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi.
5. Baylis J., Wirtz J. Strategy in the Contemporary World.
6. Buzan B. People, States and Fear: An Agenda for International Security Studies.
7. Huntington S. The Soldier and the State.